

## ASiantuntijalausunto

5.5. 2026

### **Eduskunnan sivistysvaliokunta asiantuntijalausunto seuraavassa asiassa:**

HE 74/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

Kiitämme tilaisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä HE 74/2026.

Axxell Utbildning Ab ja CareeriaPlus Oy antavat yhteisen lausunnon:

Riitta Laukkanen, yksikönjohtaja, [riitta.laukkanen@axxell.fi](mailto:riitta.laukkanen@axxell.fi)

Sirkku Salonen, koulutusjohtaja, [sirkku.salonen@careeria.fi](mailto:sirkku.salonen@careeria.fi)

Pidämme kannatettavana, että kotoutumista edistävät koulutukset ja niiden rahoitus selkeytetään ja yhdistetään.

Kotoutumisen edistämisen uudistus painottaa työelämälähtöisyyttä ja työllistämispolkuja, mitä pidämme myönteisenä. Samalla kotoutumista edistävien koulutusten uudistaminen on oleellista kohti joustavia toteutusmalleja. Kotoutumiskoulutuksen toteutusmalleja on syytä uudistaa, jotta ne mahdollistavat koko- tai osa-aikatyön. Myös kotoutumiskoulutus tai erityisesti kielikoulutus työpaikoilla toteutettavana on kannatettava toimenpide. Mallien kehittämiseen kohdennettu rahoitus tukee muutosta ja se pitäisi varmistaa riittävän pitkäkestoisesti ja laajasti.

Hallituksen esitys sisältää myös kotoutumiseen liittyviä säästötavoitteita. Mielestämme näiden säästöjen ei pitäisi kohdentua kotoutumiskoulutuksiin, vaan säästöjen pitäisi toteutua esityksen mukaisesti normienpurun kautta tai muista kotoutumisen palveluista.

Kotoutumiskoulutuksen tavoitteiden selventäminen on kannatettavaa. Kielellisten tavoitteiden lisäksi kotoutumiskoulutukseen kuuluu muita, yleisempiä tavoitteita. Nämä tavoitteet täytyy kuitenkin asettaa realistisesti, koska jo nyt on tiedossa, että kielellisten tavoitteiden saavuttaminen on enemmistölle kotoutumiskoulutuksen asiakkaista haasteellista.

Hallituksen esityksessä mainitaan kotoutumiskoulutuksen osittainen tulosperusteisuus. Vaikuttavuuden ja tulosperusteisuuden kriteerit ja mittarit pitäisi asettaa tarkan harkinnan jälkeen, jotta ne kohtelevat toimijoita tasapuolisesti ja ohjaavat pitkäjänteiseen toimintaan.

Pidämme kannatettavana Lukutaitokoulutuksen järjestämistä työvoimakoulutuksena. Tämä selkiyttäisi kokonaisuutta ja toisi asiakkaille selkeän jatkumon kotoutumiskoulutuksiin.

Muutos antaisi työvoimaviranomaiselle mahdollisuuden hallinnoida ja luoda toimivia ja joustavia palvelupolkuja vastaamaan kotoutujien palvelutarpeita. Se edistäisi koulutuspolkujen sujuvuutta ja niiden tarpeetonta pitkittymistä ja sujuvampia siirtymiä jatkokoulutuksiin.

Kannatettavaa on, että Lukutaitokoulutus toteutetaan Opetussuunnitelman perusteiden mukaan. Se on tavoitteellista ja pedagogisesti yhteneväistä ja näin edistäisi luku- ja kirjoitustaidon saavuttamista ja tukisi heikommin koulutettujen opiskelijoiden oppimista ja aktiivista toimijuutta kohti kotoutumiskoulutusta ja työelämää.